

Ökad risk för alkoholmissbruk bland militärer

Militär personal som deltagit i strid löper ökad risk att överkonsumera alkohol och drabbas av alkoholrelaterad problematik. Det är de huvudsakliga rönen i en amerikansk studie som presenteras i tidskriften *Journal of the American Medical Association* (JAMA).

Studien omfattar närmare 50 000 amerikanska militärer från olika vapenslag som deltog i eller fanns i en reserv för de amerikanska militära insatserna i Irak och Afghanistan. Bland studiedeltagarna, även individerna i reserven, sattes vissa in i aktiv tjänstgöring under studiens gång. Vissa av dessa utsattes för strid. Av samtliga studiedeltagare deltog 5 510 aktivt i strider, 5 661 befann sig i fält men deltog inte i strider medan 37 310 inte befann sig i fält eller deltog i strid. Deltagarna fick före och efter den militära tjänstgöringen svara på frågor kring bland annat alkoholkonsumtion och hur den påverkade deras liv.

Överkonsumtion och problem relaterade till alkohol har delats in i tre kategorier. Kraftigt drickande (heavy drinking) innebär en konsumtion på minst 14 drinkar eller glas vin/öl per vecka för män och sju drinkar/glas vin eller öl för kvinnor. Redlöst drickande (binge-drinking) innebär att en individ dricker för att bli kraftigt berusad och vid ett och samma tillfälle dricker minst fem drinkar för män och fyra för kvinnor. För att kvalificeras som redlöst drickande individ (binge-drinker) krävs minst en sådan dryckesepisod per vecka. Alkoholrelaterad problematik innebär att individen vid minst två tillfällen under de senaste tolv månaderna på grund av alkohol fått stanna hemma från jobbet eller skolan, alternativt misskött sysslor som att ta hand om sina barn eller hamnat i sociala konflikter.

Det visade sig att individerna som utsatts för strid löpte ökad risk att nyutveckla både kraftigt drickande, redlöst drickande och alkoholrelaterad problematik. Risken att utveckla kraftigt drick-

»Risken att utveckla kraftigt drickande var ökad med 63 procent för individer som varit med om strid jämfört med risken för militär personal som varit i fält men som inte utsatts för strid.«



Foto: Gamma/IBL

Militär personal som deltagit i krigen i Irak och Afghanistan har före och efter tjänstgöringen intervjuats om alkoholkonsumtion och om hur den påverkade deras liv.

ande var ökad med 63 procent för individer som varit med om strid jämfört med risken för militär personal som varit i fält men som inte utsatts för strid.

Risken att utveckla redlöst drickande och alkoholrelaterade problem ökade med 63 respektive 46 procent. Bland individer i reserven som sattes in i strid nyutvecklade 8,8 procent kraftigt drickande (vilket alltså innebär att 8,8 procent uppgav kraftig alkoholkonsumtion efter tjänstgöringen men inte före), 25,6 procent nyutvecklade redlöst drickande medan 7,1 procent nyutvecklade alkoholrelaterade problem. För personal i reserven som kallats in, men som inte

utsatts för strid, var motsvarande siffror 6,0 procent för kraftigt drickande samt 26,6 och 4,8 procent för redlöst drickande respektive alkoholrelaterade problem. Yngre militär personal löpte överlag större risk att utveckla redlöst drickande, alkoholrelaterade problem och kraftigt drickande än äldre; detta gäller särskilt yngre individer som utsatts för strid. Vissa könsskillnader noterades också. Kvinnor som upplevt strid löpte ökad risk att utveckla kraftigt drickande jämfört med män, medan risken att utveckla redlöst drickande och alkoholrelaterade problem var minskad hos kvinnor.

En uppenbar begränsning med studien är givetvis det faktum att uppgifterna om alkoholkonsumtion har baserats bara på vad studiedeltagarna själva uppgett. En annan begränsning är att grupperna kan vara svåra att jämföra. Individer som tas ut till aktiv tjänstgöring och ges uppdrag som ökar risken för stridsituationer kan ha selekterats fram utifrån kriterier som psykisk stabilitet – något som givetvis skulle kunna påverka risken för alkoholmissbruk.

Men trots begränsningarna är studien unik i sitt slag. Tidigare studier har visat att militär personal som deltog i Vietnamkriget och det första Irakkriget löpte ökad risk för alkoholmissbruk och posttraumatiskt stressyndrom (PTSD) efter att ha kommit hem. PTSD lyfts ofta fram som förklaring till den ökade risken för alkoholmissbruk bland militär personal, då alkohol används av vissa individer för att kuperas ångest efter svåra händelser. Tidigare studier inom fältet har dock varit behäftade med stora begränsningar. Ofta har kontrollgrupperna varit dåligt matchade eller obefintliga. Dessutom har tidigare studier inte gjort skillnad på om personalen deltagit i väpnade strider eller inte.

Författarna till den aktuella studien konstaterar att militär personal löper ökad risk att utveckla alkoholrelaterade problem, redlöst drickande och överkonsumtion av alkohol. Det gäller särskilt de som deltar i väpnade strider och yngre individer. Forskarna efterfrågar preventiva insatser för att hjälpa militär personal i riskzonen att undvika att utveckla ett missbruk.

Anders Hansen
läkare, frilansjournalist

JAMA. 2008;300(6):663-75.